

KÖZÉRDEK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felélős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetések kedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

A Közérdek eredeti táviratai.

A miniszterelnökség sajtóosztályától.

Verjük az oroszokat minden vonalon.

1915. márcz. 13.

Orosz Lengyelországban és Nyugat-Galicziában csapataink helyzete ujonnan elfoglalt állásban még inkább megszilárdult, az ellenség támadásai nem ismétlődtek.

Az arcvonal többi részén Kárpátokban, valamint Délkelet-Galicziában különös esemény nem történt, mivel heves hóvihár egész napon át tartott. Csernovitztól északra is nyugalom van.

Augusztowi erdőtől északra az oroszokat megvertük, csak gyors eltávozásuk Grodno felé mentette meg őket a teljes vereségtől. Itt több mint 4000 oroszot fogtunk el, köztük két ezredparancsnokot és 3 ágyut, 10 géppuskát zsákmányoltunk. Augusztow vidékéről is megkezdte ellenség Grodno felé való visszavonulását. Osztrólenkától észak-

nyugatra támadásában 3 orosz tisztet és 220 főnyi legénységet foglyul ejtettünk. Prasznisztól északra és északnyugatra támadásaink előbbre haladtak. A Visztula és Orzye közti harcmezőkön 11.460 oroszot fogtunk el.

Német hadvezetőség.

A haboru eseményeiből.

Márcz. 6. Praszny és Rawa környékén 3400 orosz fogoly és 10 gépfegyver jutott a németek kezére.

A Dardanellák ostroma állandóan tart, de eredmény nélkül. A partra szállni készülő angol katonák nagy veszteséggel menekültek vissza a hajókra.

Márcz. 7. Nowemiasztól sikertelen orosz támadás omlott össze, és 1500 oroszot fogtak el a csapatok.

A törökök több ellenséges ostromló hajót tettek harczeptelenné.

Márcz. 8. Lomzánál, Prasznyznál, Rawánál és Nowemiasztónál az orosz támadások újból nagy vereséget szenvedtek, 5500-nál több újabb orosz esett fogságba.

A lupkovi vonalon nagy veszteségeik voltak az oroszoknak. Drotsóvényeiak és Ióvész-arkaink elé engedtek az oroszokat és csak

ekkor intéztek ellenük tüzelést. Egész sorokat kaszáltak le a gépfegyverek.

A Kárpátokban a Lupkovi melletti területen támadtak az oroszok nagy erővel és makacs elszántsággal. Két magaslatot foglaltak el hősi küzdelemben a mi csapataink, és ez alkalommal 1700 fogoly maradt a kezükben.

Délkeleti Galicziában egy erős orosz lovascsapatot, mely állását szárnyát nyugtalanította, erzekeny veszteséggel sikerült visszaverni.

Márcz. 10. A serejei harcokban 600, az osztrólenkai harcokban 900, a nowemiasztói harcokban 1660 fogolyt ejtettek a németek és 3 ágyu, 10 gépfegyvert zsákmányoltak.

Osztrák-magyar közigazgatás lépett életbe Orosz-Lengyelországban elfoglalt területeken.

Gorlicze táján tényereségünk gyarapodott. A Sztaniszlautól intézett támadást visszavertük.

Márcz. 1-6. között 9 angol hajónak nyoma veszett.

VÁRMEGYEI ÉLET.

Állandó választmány. A törvényhatósági bizottság rendes tavaszi közgyűléseit megelőző Állandó választmány első ülését f. évi márczius hó 11-ikén, második ülését í. évi márczius hó 24-ikén d. e. 10 órakor tartja meg a vármegyei székház kistermében.

— A kezeggel.

Na, hanem minden viccet kizárva, mégis csak megadatott mindennek a módja, ahogy az Ur rendelkezéséből egyszerű harcosoktól épen kitélt.

Harminez es feles ket öreg czimbora ugy beharangozott, mint anoak a rendje. Nemcsak nekünk, de gondolom, még egy pár muzsika bajtársnak is odaát. Még a gyerekek is, a tabori ágyucskák ugy övvenen, belebele sivaikodtak az illuzió teljessége kedvéért.

Kard is került tisztelenni. A kadét csak most jött, neki még van, de egy kadétnek épen elég a hüvely, neki nem kell elől állani. A penge az en kezemben suhog, de olyan gyámoltalanul, mintha most csinálná először. Szent Isten, mit nyeltem volna az ilyen szépségiháért — otthon.

De itt mindent megertenek és megbocsátanak, majdnem mindent. Ilyen csekélységet okvetlenül, pláne mert, uramfia, itt jön a kegyelmes ur és neki is — rettenetes szentségtörés — neki is elmaradt az oldaláról az elmaradhatatlan kard. Elképzelni is borzasztó. Neki sincs, a dandárnoknak sincs, a vezérkari főnöknek sincs, na de már ezek után te is visszadughatod a kardodat a hüvelyedbe, kedves kadét.

— Aki befer, bemegy a templomba. Elöl a kegyelmes ur utána a magas hadosztálytörzs és a csapattisztek, egy csomó ismeretlen ur, szerény csoportja. Az ismeretlenek nyájában mosolyognak. Persze-persze veled

Mise.

... február 18.

Mióta nem hallottam harangszót... Két hónapja — három? Csak azt tudom, hogy hat hónap alatt mindössze kétszer.

Az első még odaát Galiczia keleti feleiben konditotta el egy nyomorult ruthén paraszt keze és szárnyain a harang ahítatkeltő hangjának nyolcz shrapnell robbant el a fejünk fölött. Költői igazságszolgáltatás okából a harangozót egy jóképu cigányhuszár ott helyben megpróbálta egyensúlyba hozni a harangjával. Kakotótte a kötel ellenkező végére.

Azután még egy pár shrapnell kertülgette fejünket és vidékét, de váljek becsületükre ezt már nem Istenhez hívó szóra cselekedtek.

Ellenben, csak ugy maguktól aztán olyan harangjatekot produkáltak az ágyuk, meg a a puskák — kisharang, nagyharang — rorátára, délire, vecsernyére, litániára, hogy ama hires milánói harangkoncert öröke szégyelni fogja, ha megtudja, hogy barbar öldöklő szerszámok olyan könnyeden képesek voltak őt — a világhírűt — tiszarányalni.

A másodikra még sokáig kellett bójtólni, de a kapott élvezet határozottan megerdeltelte a varakozást.

Mert ez a második harangszó magyar falu tornyából csendült felénk. Üden, tisztán, mint a hajnali pacsi csenek, melyből erőt merít a föld nepe a nap verejtekes munkájához.

Hol volt, hol nem volt, valahol Zemplénben egy kanyargó szerpentina alján szerénykedett egy fészeknyi falu, talán Ugar, melynek határán a szemérmes pirkadat harangcsengéssel fogadta a ciróka-menti csatából megterő kimerült székely legényeket. Tegnap este óta egyebet se tettek, csak mentek, mentek, legyűrtek már vagy 35 kilométert a kirótt napi negyvenötös adagból és ez az Istenhez hullamzó reggeli dal öntött új erőt immár csak gépmódjára vanszorgó labáikba, hogy a tegnapelőtt diadalmat a holnapival betudják tetőzni.

Oh gyermekkorom harangja, enyedi öreg kálomista hangszere, vajon a te zengesed, a te muzsikád is olyan jól esett ama labanczverő fűzfadorongos ket diák fülenek, akik megtértek a decsei határból veresen, porosan, a diadalnak szívükbe harsogó kürtjeivel? — Holnap mise. Az ezred kivonul.

Istenem, talán hallok még egyszer harangszót. Kirántom a kardot, a fényesen villogot, mint otthon urnapkor a plebania előtt és az imajel megrázóan egyszerű hangjára tisztelgve süllyed a földig a penge hegye.

Hoopp! Állj meg vándor. Itt nem igen lehet holnap avval a haranggal zenebonát csinálni, tekintettel az orosz tüzerállásra, a mely ide maximum négy és fél kilométer.

És százados ur, alázatosan kérem, mivel tisztelgek én holnap, mikor a kardomat, szegényt, Turkan felejtette a legényem, van négy hónapja?

Vármegyénk élmezése. Szász József vármegyénk főispánja és kormánybiztosa budapesti útja alatt kormánykörökkel tárgyalásokat folytatott a vármegye élmezése biztosítása érdekében. Amint értesülünk, illetékes helyen az az elhatározás, hogy a megyében rekvirált gabonakeszletek kizárólag a megye élmezésére használtassanak fel s ezenfelül is a kormány lehetőleg segélyt nyújt.

Képviseleti közgyűlés.

Nagyenyed r. t. város képviselő-testülete f. hó 12-en közgyűlést tartott Sándor Jenő polgármester elnöke alatt.

Napirend előtt az elnöklő polgármester megemlítette Nagyenyed város képviselő-testületének és társadalmának két nagy veszteséget: Dr. Winkler Albert városi főorvos, ki 30 éven keresztül nagy buzgósággal szolgálta városunk egészségügyét s e mellett tevékeny részt vett társadalmunk közgazdasági, kulturális és jótékonyági mozgalmában, elete 60. évében múlt évi december hó 7-en meghalt.

Folyó évi január hó 6-án pedig meghalt Torók Bertalan, a nagyenyedi választókerületnek három cikluson át orsz. képviselője, vármegyénk és városunk közügyének egész életén át vezető lelke, ki egész nagy erejével és tekintélyével, fáradhatatlan tevékenységgel dolgozott Nagyenyed város emelésén és felvirágoztatásán. Elnök javaslatára a képviselő-testület két illusztris tagjának emléket és érdemeit jegyzőkönyvében megörökítette és részvétartatot intéz a gyászoló családjaikhoz.

Ugyancsak napirend előtt felemlítette, hogy kormányrendelet és a sürgető szükség alapján képviselő-testületünknek is foglalkoznia kell a közélmezés biztosításáról. Erre vonatkozólag már az előzetes lépések megtörténtek, amennyiben a városi hatóság összeíratta a városi közönségnek öt hónapra

való gabona-, tengeri- és burgonya-szükségletét és a rendelkezésre álló készletet. Javasolja, hogy a képviselőtestület küldjön ki egy bizottságot, mely a tanácssal együttesen igyekezzék ezt a fontos kérdést megoldani. A bizottságba kiküldetnek: Dezső Zsigmond, Grünfeld Lajos, dr. Müller Jenő, Papp János, Szűcs Elemer bizottsági tagok. Egyszersmind felhatalmaztatik a tanács, hogy az élelmiszerek beszerzéséhez szükséges összegeket vegye fel a helybeli pénzügyintézetben elhelyezett alapokból.

Azután a 70 pontból álló tárgysorozat tárgyalása következett; a határozatok közül megemlítjük a következőket:

Bejelentett és tudomásul vetetett a különféle számadások mellett az 1914. évi költségvetésnek a törvényhatóság által törvényt jóváhagyása. Mivel azonban a törvényhatóság a költségvetés egyes teteit megváltoztatta, a közgyűlés kimondotta, hogy autonóm jogkörébe tartozván az évi költségvetés megállapítása, az eszközök változtatásokról vonatkozólag tárgyalni és határozni fog.

Tárgyaltatt az ipartestület azon kérése, hogy a közműhely építések költségein adótól és kamatok törlesztésére nevezetesen haladékosan kaphjon. Tekintettel a rendkívül es ipari tekintetben különösen kedvezőtlen viszonyokra; a haladékos megadott.

Aiso-Feher vármegye aispánja visszaküldte az 1913. évi költségvetésirányzatot azzal a felhívással, hogy a képviselőtestület a pénzügyminiszterrel kötött szerződés alapján a város felmerésének 10.000 korona összegű költségeit.

Papp János képviselő-testületi tag kérdést intéz a polgármesterhez, hogy mikor és mely jegyzőkönyvi szám alatt határozta el a képviselőtestület, hogy a pénzügyminiszterrel a város felmerésére vonatkozólag szerződést köt s milyen összegben állapította meg a közgyűlésben tárgyalta és elfogadott szerződés a felmerés költségeit. S egyszersmind kérdést intéz arra nevezetesen is, hogy vegre-

hajtotta-e a polgármester a múlt közgyűlés azon határozatát, mely vizsgálatot rendelt el a felmerési összegnek és a felelősségnek megállapítása tárgyában.

Elnöklő polgármester most is, mint a múlt közgyűlésen, azzal mentette magát, hogy a háborúval járó fokozott közigazgatási teendők és még hozzá a városi mérnök betegsége akadályozták meg, hogy ezt a vizsgálatot lejárassa. De megígérte, hogy a következő gyűlésen mindket kérdéskörben tájékoztatja a képviselő-testületet.

Mindenesetre nagyon kíváncsiak vagyunk s veitük együtt bizonyára városunk egész közönsége, hogy milyen fontos körülmények lehetnek azok, melyek egyes tisztviselők mulasztására s városunk anyagi érdekeinek ezzel járó elhanyagolására vonatkozó törvényes eljárást akadályozzák. Kíváncsiak vagyunk, meddig tart a képviselő-testületnek nagyon igénybe vett türelme s mekkorára kell meg emelkedni a potadó terheinek, hogy a képviselő-testületet ereiyesebb eljárásra indítsa. Annyit kimondott a képviselőtestület, hogy fenntartja korábbi határozatát és kéri a pénzügyminisztert, hogy a folyó évben a felmerés munkálatait szüneteljenek.

A város tulajdonát kepező ingatlanok beszerzési tárgyalattak s elfogadtattak a következő eredményekkel:

1. A leányiskola földszinti üzlethelyisége kiadatott hat évre évi 1300 koronával Izrael Adolfinak.
2. Főter 7 sz. egy évre 1500 kor. özv. Szekelyhdy Jánosnak.
3. Kovács Sára alapítv. háza egy évre 615 kor. Szántó Martonnak.
4. Kemény István-fele épület földszintje 3 évre 520 kor. Illyes Árpádnak.
5. Tot-utca 5 sz. 3 évre 355 kor. Aczel Lajosnak.
6. Tovis- és Uj-utca sarkán levő üzlethelyiségre berló nem jelentkező hatóságú huszárknek használtatik fel.
7. Kisapahidai földbirtok 1050 koronaért Lazar Trajannak azon feltétellel, hogy a

Es o imadkozik értük. Hirtelen esdeklore veszi a hangszer pipáját és az ajakáról lejajgat az ének:

Nagyasszonyunk szűz Mária
Magyarország királynéja . . .

Hihetetlenül gyönyörű ebben a pillanatban a gondolat, hogy a csatának vergődő magyarert az egben is könyörög — egy asszony. Egyasszony, ennyi erős karert, ennyi erős karvegtelennek tetsző viadalán, az egben is,

A templom homályan aláhajlik kétszáz sokat szenvedett fej. Imadkozunk a kuruczronam sikereert. Talán ók is imadkoznak odafele a mienkert. . .

Hat szenvedtünk mi? Nem, nem, ez lehetetlen. Nem hallod Bükkfejes József örvezető a tábori lelkes ur hangját:
Te, aki erőt adtal, kitarást adtal lelkünknek és karuuknak, add meg továbbra is, becsületet, igaz ügyünk sikerebe vetett bizodalmas hitünket, mely a szenvedés töviskoszoruját az igazság rózsáival és a dicsőség baberjával teszi majdán ekessé . . .

Ugy-e Bükkfejes József, te mar nem is emlékszel arra, hogy az ősszel négy napig kaposztatorzsán tartottad magadban a lelket? Hiszen a te arczod világit és a szádból olyan meggyőződéssel tört elő a:

Balsora akit régen tép,
Hozz reá vig esztendőt . . .

hogy ez egyszer, majd, valamikor, nem is történhetik maskep.

ajudtam egy hónapig egy dekkungba edes Egyed, de tene un pofad van fiam, erre a magasztos alkalomra. Egy megfélelően húzó borotva hogy kiszépitett. Majdnem olyan vagy mint azon a kepen, ahol egy honvedzasi van leveve dolmányban a menyasszonyoddal. Alighanem az is te voinal, persze, persze . . .

A templomban mar benn van egy felszadadnyi honved. Na ezek se vettek le a sapkat a fejükről egy felesztendő óta. Vagy meggyiratkoztak? Mennyi minden megtörténhetik a nap alatt, ha az öreg csatar raudevura készül — uram bocsa —, az Istennek.

Az oltar előtt mar setal a pap, mögötte a minisztrans: egy honved vöröskereszttel a karján. Ez stýiszertü.

Es megszólal az orgona.

Mennyi emlék rebben föl összefogozva, játszva, kergetőzve, harsogva, hörögve és szilaj kezi tusára kelve egymással. Minden akkord egy emlék.

Reformatus vagyok, nem tudom a szertartást lelekkel követni. Ez az orgonaszó, ez az en istentiszteletem. Csenedesen aradó piano: ehyhe szárnyveressel röpkedő szárnya a gondolatnak. Száll, száll és egy hatsimas crescendo lendületevel odaveti magát a lélek az Isten trónzsámolya elé.

Felzug a kórus: Bemegyek szent templomodba . . . Igen, Uramisten, bejöttünk. Itt van a vezetőnk, itt van az utolsó sarzsínélküli ember.

Bejöttünk, hogy elevenen illusztrajuk azt a kis faoltarba ramazott kepet: a keresztien szenvedő Jezus labal alatt langtengerben álló viagot.

Szimbolum itt minden. A falon egybefonódo sötét indiai vörös és melykek arabeszkvonalak nemde a lobogo magyar és a rettenhetetlenül nyugodt nemet vernek, egy csatamezőn, egy templomban, összetorkoló patakjait abrazolják.

On odakinn talán többet imadkoznak egy pillanat terhe alatt, mint ebben a templomban, fennállása óta. Es mennyit imadkoznak otthon?

Az énekek vege. Mar csak az orgona kesereg.

Kinek a keze játszhatik rajta, hogy a körjatek kurucz motívumokkal olyan pazarul tarkazott?

Melan, mint a tűzfénynek síró tarogató, majd vertorralon, szinte dübörögve vagtat a dallam. Olyan kegyetlenül belemarkol neha a kiseret, mint puskazajba a földkerget fejtépő granat robbanása, amely olyan nyomot hagy, mintha a föld havas testen fekeke sebek tatonganának. Es mintha kinyitna a sok tepett szíven egy feltete rozsa.

Háború van. Ime a Krisztus dermedt labal alatt langtengerben áll a világ.

Az orgonista lelkeben talán most vagtat Vak Bottyan . . . lobog, lobog a te eszindú sörénye . . . Kurucz gyalogok is most menek rohamra. . .

HIREK.

Márczius 15.

munkásviszonyok javultával a bér 1350 koronára fog emelkedni.

8. Fel- és alfügedi kaszáló Vágner Jánosnak 695 kor.

9. Farkaspatoki kaszáló Telegdi Istvánnak 76 kor.

10. Városi földnyilak (26 hold) 2183 kor, 50 filer.

Értekesítetlenül maradt még 26 hold, ebből 8 holdra ajánlat tétel, egy évre kiadott 240 kor. Sándor Jánosnak, 801 és 917 négyesgől 60 koronaért Borsi Jánosnak.

11. Erdei legelők

Meghosszabbított a bérleti szerződés a következő ingatlanokra:

12. Kisegítő Takarékpénztár 3 évre 1550 kor.

13. Silberstein Sándor üzlete 1401 kor.

14. Csorda-pásztori lakás 140 kor.

15. Városi uszoda 200 kor.

16. Kovacsok bástyája 50 kor.

A közégi és arvapénzek elhelyezésére vonatkozólag, a tanács javaslata alapján határozott, hogy egyenlő mértékben a Kisegítő Takarékpénztárban és az Alsó-Fehérvári Gazdasági Bankban helyeztetnek el. Az Agra-Takarékpenztár hasonló természetű kereset vonatkozólag egyhangú határozattal kifejezte a képviselő-testület, hogy másutt letező intézetek fiókjainál, melyek nem városunk talajából nőttek s melyek emellett városunk és társadalmunk érdekétől többé-kevésbé mindig idegenek maradnak, nem ohajt betéteket elhelyezni.

Tudomásul vette a közgyűlés a Ganz-czég és a városi vilamos-bizottság között létrejött megállapodást, mely szerint a decemberben bevezetett 50%-os áremelés helyett mindaddig, amíg a nyers olaj ára q-kent az 50 koronát nem haladja meg, az eddigi egyseger helyett kilovattonként az egyseger 16 fillerrel, az ipari áram egységére pedig 5 fillerrel fog felemeltetni. Egylőre tehát az óra által mutatott áramfogyasztás egységére világitásnál 8.2, ipari fogyasztásnál pedig 2.7 fillerrel fog felszámíthatni.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a Baromvasarteren több korcsmasator felállítását nem engedélyezi, e helyett azonban gondoskodni fog arról, hogy a vasarter közvetlen közelében egy megfelelő szállóhely és korcsma számára italmelési engedélyt szerezzen meg.

Tudomásul vette a Csato Janos-lele hagyaték birtokba vételét.

Fogarassi Zoltan részere orvosi tanulmányainak folytatása czéljából 600 korona évi ösztöndíjat folyósított.

Kendzete Bojthe Zsigmond lakber nyugdíjának és özv. dr. Winkler Albertné özvegyi nyugdíjának ügyét.

A Vörös Felhold részere 50 korona adományt szavazott meg.

Jovahgyta, illetve elfogadta a városi erdők vagasainak értékesítése tárgyában kötött szerződéseket és beerkezett ajánlatokat.

Es végül megapta a perelhetési engedélyt a hatraiekos kamattartozások felhajtása és a Tóvis-utczából nyitott új utcára engedély nélkül letesített kijárok elzárása ügyében.

A közgyűlés veget tüzi larma zavarta meg. A város tulajdonát képező bika-istálló gyuladt ki, szerencsére az értékes apaállatok ep borrel menekültek ki a veszedelemből, az istálló teteje és a padlásokon levő takarmány azonban elpusztult.

Adakozzunk a Vörös Kereszt Egyletnek Segítsük a hadbavonultak családait és az elesettek hozzátartozóit!

A Bethlen-kollégium ifjusága f. év márczius 15-én, a szadad-agharcz 67-ik évfordulóján hazafias emlékünnepet tart a kollégium dísztermeiben d. e. 10 órakor, a vértanúk vármelletti sírjainál d. e. 11 órakor és a setatéri diakémléknel déli 12 órakor.

Az elemi iskolák holnap délelőtt tartanak márczius 15-iki ünnepélyt.

A városi ünnepély márczius 15-én délután 2 órakor kezdődik a városháza előtt, a többi része a régi városháza nagytermében lesz. Az ünnepi beszédet Fogarasi Albert tartja.

Főgondnoki beiktatás. A róm. kath. egyházközseg új főgondnokának, Winkler Jánosnak ünnepélyes beiktatása e hó 21-én délelőtt lesz a 10 órai szentmise alatt.

Protestáns vallásos estély. A legközelebbi s ebben az idényben utolsó vallásos estély f. márczius hó 21-én, vasárnap délután 5 órakor lesz a kollégium dísztermében a következő sorozattal: 1. Schneider: Himnusz „Utolsó itélet“ cz. oratorumból. Eneki: a Nöegyleti Vegyes Kar. 2. Előadást tart: „A háború es megújodás“ czímmel Zayzon Janos koll. tanár. 3. a) „Az almok“ irta Jakab Odón; b) Katona-dal, — mindkettőt megzenesítette Farnos Dezsó dr., eneki: Mathe Erzsike, zongorán kísér: Kovács Irén. 4. Szavai: Pongracz József. 5. Romancze: Henri Wienawoski; hegedűn előadja: Nagy György, Zongorán kísér: Balla Béláné. 6. Himnusz; Pongracz József orgona-kisérete mellett eneki a közönség.

Hadi emlékerem orosz ágyból. A kraszniki diadal trofeumból egy orosz agyut Ofelése a király az Augusztá-alapnak ajándékozott, hogy veressen belőle hadi emlékeremeket. Az elszakmányolt orosz agyut azóta a zolyombrezói m. kir. állami vasművek öntődeje ermek veresere alkalmas formában feldolgozta, lemezelte, bronz alkatreseiből pedig a kormóczbányai m. kir. penzverő hivatal mar veri; a vaslemezekből is nemsokára elkészül az első magyar győzelmi erem. Úgy értesülünk, hogy az ermet már ebben a hónapban forgalomba hozza és városunkban is vasarolható lesz, az Augusztá-alap megbizottjainál, akiket annak idején meg is nevezünk. Aki a győzelmi ermet, melyet az Augusztá-alap „Hadi emlékeremnek“ nevez megszerzi, ritka becsű törtenelemi emlékéhez jut. De ezekivül részt vesz a nagy nemzeti küzdelemben itthon.

Nagy havazás. Nagyenyed és vidéken e hó 8-11-én 4 napos havazás volt es 35 cm. hó hullott. Ugyanezt jelentik az ország nagy részében.

Új ügyvédi iroda. Dr. Kozma Gyula Nagyenyeden Kossuth Lajos-utca 52. szám alatt, az épület jobb szárnyának földszinti helyeibeiben, dr. Szász Pal országgyűlési képviselővel társas viszonyban, ügyvédi irodát nyitott.

Szabadságolják a katonákat a tavaszi munkák elvégzésére. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki azoknak a katonáknak szabadságolásáról, akikre tavaszi vetési és szőlőmívelési munkák elvégzésénél föltétlenül szükség van. A rendelet bevezető sorában azt mondja, hogy a mezőgazdasági üzemelőnek zavaralan lentartásához szükséges gazdasági munkáknak idejekorán való elvégzése, úgy közzgazdasági mint katonai

szempontból indokoltá teszi a katonák szabadságoltatását. Ez a szabadság tízenegy napig lesz, s elsősorban a mezőgazdasággal foglalkozó katonák, az önálló mezőgazdák, illetőleg hozzátartozók, valamint a mezőgazdasági munkások kapnak szabadságot. Másodsorban a szőlőbirtokosok és szőlőmívelési munkások, harmadsorban a labbdázó osztályokban levő mezőgazdák, mezőgazdasági munkások, szőlőbirtokosok és szőlőmívelési munkások, de ezek az utóbbiak csak abban az esetben, ha a munka elvégzésére alkalmasak. Beteg, vagy kórházi ápolás alatt álló katonák szabadságot nem kaphatnak. Hogy a szabadságot valóban dolgozzanak-e, hatóságok kötelessége lesz ellenőrizni. — Utóbb érkezett értesítés szerint a szabadságolások idejét a mostani teli időjárás miatt elhalasztották. A szabadságolást csak maga a legénység kérelmezheti kihallgatás alkalmával, folyamodványokat nem vesznek figyelembe.

Buza, rozs, árpa és zab készletek bejelentésére hívja fel a városi tanács a lakosságot, a miniszterium rendelkezése nyomán. Az éltikoláért két hónapig terjedő elzárás es 600 koronaig terjedő pénzbüntetés jár. — Az ellenséggel tart az, aki a gabonát elrejt. Nagyobb büntetést is érdemel.

Tűz. Pénteken délután fél 5 órakor kigyuladt a város Hidegkut-utczai istállótelepének pajtája. A padlásokon levő szénagyut meg. A pajta legett.

Az Iparos Önképzőkör, a múlt vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlést Tángel József elnöklésével. Az élnöki megüytőben megemlékezett Ferencz Ferdinánd trónörökös es Zsófia herczegnő haláláról. Emléküket a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökítette. Az önképzőkör tagjainak több mint fele hadba vonult, s így az egyesületi élet egészen szünetel; bevételei nem fedezik a kiadásokat. A Kisegítő Takarékpénztárnak köszönet mondott a múlt évi 100 kor. adományaért, ugyszinten a városi tanácsnak egy öl tűzifa adományozásáért. Török Bertalannak a Kisegítő elhunyt élnök-igazgatójának, a kör jóakaro támogatójának emléket kegyelettel örökítette meg a közgyűlés. A tisztújítás során a régi tisztikar újra megválasztott.

Behívják a szabadságot katonákat. Mindazok a legénységi állományba tartozó honvedek es nepfelkelők, akik a mozgósítás elrendelése óta felülvizsgálaton voltak es a felülvizsgálat nyomán szabadságra mentek, a honvédelmi miniszter rendelete alapján április 1-én tényleges szolgálatra tartoznak bevonulni.

A nagyenyedi Ipartestület márczius 14-én délután 3 órakor, a tagoknak határozatképes számban való meg nem jelenése esetén pedig 21-én délután 3 órakor tartja meg rendes évi közgyűlést a városháza közgyűlési termében.

Szabadságolás a háború alatt. A honvédelmi miniszter rendelkezése alapján a háború tartalma alatt csakis egészségi tekintetből volt engedélyezhető szabadság. Egy újabb kiadott miniszteri rendelet értelmében az összes honvedkerületi parancsnokságok felhatalmaztattak, hogy a honvéd es nepfőkelő egyének legközelebbi hozzátartozóinak, tehát szülők, nagyszülők testvérek, vagy gyermekek elhalálózása vagy hatóságilag beigazolt súlyos megbetegedése esetén, amennyiben a szolgálat érdeke azt megengedi, de csakis a legszükségesebb mérvben, legfeljebb 3 napig terjedhető rövid szabadságot engedélyezhetnek. Természetes dolog, hogy ez nem vonatkozhatik az oly egyénekre, akik esetleg éppen közvetlenül elindulás előtt állanak vagy olyanokra, akik valamely vett parancs alapján menetkészültségben kell hogy legyenek es bármely pillanatban utba-indulhatnak.

— **A kiknek gabonakészletük van.** annál is inkább jelentsek be most, mert később piaczi áron rekvirálják azt, míg ma a felajánlott, kedvező maximális árt kapják érte.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár az 1914 évi nyereségéből 150 koronát volt szíves adományozni a nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör céljaira. — Az Agrár Bank takarékpénztár részv. t. a nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör céljaira 1914. évi nyereségéből 50 koronát volt szíves adományozni. Ezen kegyes adományokért halás köszönetet mond a kör nevében: özv. Török Bertalané a sz. t. s. k. elnöke.

— **A sebesültek kórházának** juttatott adományok: Winkler Janosné 6 ing, 6 alsónadrág, 1000 szivarka, 1 doboz tépes, özvegy Lázár Karolyné 500 szivarka, Protestáns nőegylet estely jövedelme 19 K 65 f, Vajna Janka 2 K 50 f, Lucze István 20 korona uzsonna-megváltás, Laszlo Eszter csombordi urnó 210 K és 190 gyűjtése a gyerekektől, Gerendi Gusztáv és Károly 10 K, Nagy Pálné 6 K uzsonna-megváltás, Ujvary Imrené 12 K uzsonna-megváltás, Erős Istvanne 7 K dtto, Váro Ferenczné 10 K dtto. Köszönetét nyilváníja: Br. Bánffy Kazimirné elnök.

— **Nyilvános köszönet.** A marosvásárhelyi Agrár takarékpénztár nagyenyedi fiókjának 55 kor. 40 fill. utalt ki kezemhez a vármegyei fiókkórházban ápolt harcsteri sebesültek uzsonna költségeinek fedezésére. A nemes szívű adományért a fiókjának igazgatóságának ez uton fejezem ki halás köszönetemet. Zeyk Dánielne.

A kukoriczáról.

Március 15-ig maradnak a 27—30 koronás árak. A február 23-ig kötött család szerződések érvénytelenek. Siessenek a tulajdonosok önként felajánlani a kukoriczát! Március 15-ike után következik a zár alá vétel és rekvirálás.

Ma már országszerte mindenhol ismeretes a kormánynak az az intézkedése, hogy mindazok a termelők, akik meglévő kukoriczákészletüket vagy annak egy részét, eladásra az Országos Gazdasági Bizottságnak február 15-étől március 1-ig önként magukszántából felajánlották, az eladott kukoriczákért kedvezményes árakat kapnak. Meg pedig 27—30 koronát métermázsánként.

Ehhez a rendelkezéshez most legutóbb még újabb kormányintézkedés járul.

Egyik az, hogy az önkéntes felajánlás idejét a földművelésügyi miniszterium március 15-ikeig meghosszabbította. Ami azt jelenti, hogy addig az ideig maradnak érvényben a kedvezményes (27—30 koronás) árak.

Másik intézkedés pedig az, hogy a kormány elrendelte a március 15-ike után bárhol az országban található kukoriczának zár alá vételét. Ez meg nem egyéb, mint első lépés a rekviráláshoz. Ha pedig erre kerül a sor, akkor magától értetődik a rekvirálás a már megállapított maximális áron történi, vagy 7—8 koronával alacsonyabb áron, mint a mennyit a kukoriczát március 15-ikeig önként felajánló tulajdonos elérhet, ha a feleslegét a hatóságának adja el.

Ezzel a kettős intézkedéssel ali azonban összefüggésben még egy harmadik kormányrendelet is. Az nevezetesen, hogy érvénytelen a kukoriczára vonatkozó minden olyan adás-vételi szerződés, mely február 15-től

február 23-ikáig lefolyt időközben az eladó kijátszására számítva, a vevő részéről azzal a céllal kötött, hogy a tulajdonostól a kedvezményes árnál olcsóbban vásároljon kukoriczát, omaga azonban ugyanazt a 27—30 koronás áron ajánlja fel az Országos Gazdasági Bizottságnak.

Az ilyen spekulációs ravaszágból létrejött szerződés érvénytelen. Ellenben érvényes az olyan eladás, mikor valaki — bármilyen áron is — hízalasi célokra vette a kukoriczát. Ugyisatén érvényes akkor is, ha a vevő már átvette és elszállította az eladótól a kukoriczát.

Miudezeknek a kormányintézkedéseknek magyarázata és jelentősége a következő:

A kedvezményes árak megállapításáról szóló rendelet a háborús körülmények folytán az ország sok helyere, különösen távolabbi részeibe kesedelmesen jutott el. Ellenben Budapestén azon melegeben megtudták az összes üzerek és gabonakereskedők, Taviratokban, meg telefonon azonnal utasították tehát vidéki ügynökeiket: vásároljanak mentül több kukoriczát olyan tulajdonosoktól, akiknek meg sejtelmük sem volt arról, hogyha magukszántából felajánlják eladásra készletüket az Országos Gazdasági Bizottságnak, akkor 27—30 koronát kaphatnak métermázsajáért. Adtak hat jobhízeműen az árut olcsóbban az ügynököknek, akik viszont azonnal felajánlották a megszábot magasabb áron a Gazdasági Bizottságnak. Hat ezt a csunya nyeresékes manipulációt semmisíti meg a kormány, mikor kumondja, hogy az efele kötes érvénytelen. Azert akinek megtenyleges birtokában van a kukoriczákészlet, vagy egyáltalában van kukoriczaja, az meg mindig jól járhat, mert az újabb intézkedés szerint március 15-ikeig felajánlhatja, s akkor megkapja a kedvezményes 27—30 koronás árakat. Azoutul azonban már következik a zár alá vétel, esetleg a lefoglalás, amikor aztán jóval olcsóbban lesz kenytelen kukoriczát a közszelra átengedni.

Minden tulajdonosnak saját érdekeben áll tehát, hogy az üdvös kormányintézkedéseknek fontosságát megértse s magajószántából ajánlja fel a tengerjét addig amig lehet, tehát e hónap 15-ikeig, mert a 27—30 koronás tengeri ár bizony jobb, mint a nyolcz koronával kisebb.

367—1915. sz.

Pályázati hirdetmény.

Ako-Feher vármegye tövisi járásában a diódi körjegyzői állás megüresedven, annak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állásra pályáznak, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket hozzám 1915. évi április hó 5-ig adják be.

A választás napját később fogom kitűzni. Tövis, 1915. március hó 4-én.

43 1—1 Tókos Géza, főszolgabíró.

Olcsó tüzelőanyag.

Tölgyfa-hulladék és forgács mint a múlt évben, egy csomó a fatelepen 6 korona, hazhoz szállítva 7 korona.

109 2— Klemm Pál.

Ebédlő- és konyha-butorok

jutányos áron eladók Fötér 13. sz. 38 2—2

Elismert legtartósabb, legolcsóbb szöttesárak

LINGNER GYÖRGY nagyenyedi szövőgyárából előirt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. szám alatt, ifj. Mészáros János és Társánál Fötér és a Fogyasztási szövetkezetnél.

3899 - 915. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. József

országos vásár

folyó évi március hó 18-ától bezárólag március hó 22-ig fog megtartatni. Minden féle állat felhajtása az országos vásárra március hó 18-dikától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1915. évi febr. hó 18-án.

A városi főkapitányságtól:

39 2—2

Beé Ferencz, főkapitány.

Azonnal kiadó szálloda!

Mert kimérom hadba vonult, kedvező feltételek mellett azonnal átvehető a „Petőfi-szálloda” két új billiárd, kuglózó és teljes üzleti berendezéssel.

Négy butorozott vendégszoba és beszállásra alkalmas tágas udvarral.

Értekezhetni:

Incze Istvánnál.

8 9—

Fötér 19. sz.

Orvosok

kitünő köhögés elleni szer a

Kaiser-féle Mell-Karamellák a 3-fényével!

Millió ember használja a

Köhögés

rekedtség, katarus, gégekatarus, eloyálkásodás, torokfajás, hörghurut és meghülés ellen, azért minden harczó katonára nagyon szereti. 6100 köjegyzőileg hitelesített bizonylat garantál a biztos eredményért. Étvágyat javító, jó izléses cukorkák. Csomagja 20 és 40 filter, doboz 60 fillér. Tabori csomagolás 30 fillér. — Kapható minden gyógyszerárban.

Kiadó

36 2—3

33 kat. hold szántó és kaszáló Enyedszentkirály előtti részen.

Értekezhetni:

Schoppelt és Bauer vaskereskedésében.